

ország...
a. a.
163

D20.002

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. KIR. MINISTER 1901. ÉVI 4593.
SZ. A. KELT RENDELETÉVEL KIADOTT SZABÁLYRENDELET SZERINT

A KOLOZSVÁRI M. KIR. FERENCZ-JÓZSEF TUD.-EGYETEM

ORVOSI KARÁN TARTOTT

II. ORVOSI SZIGORLAT

ÉS A

III. SZIGORLAT MŰTÉTI RÉSZÉNEK

PROGRAMMJA.

JÓVÁHAGYATOTT A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. KIR. MINISTER 1905. ÉVI
18382. SZ. A. KELT RENDELETÉVEL.

KOLOZSVÁR

NYOMATOTT AJTAI K. ALBERT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

1905.

D 20.002

SZTE Egyetemi Könyvtár
Egyetemi Gyűjtemény
2

**HELYBEN
OLVASHATÓ**

SZTE Egyetemi Könyvtár

J000702472

D 20.002

3/12/1993

A II. orvosi szigorlat egyes tárgyai és a III. szigorlat műtéttani része a kolozsvári m. kir. Ferencz-József tudomány-egyetem orvosi karánál a következő terjedelemben kérdeztetik *nek*

II. ORVOSI SZIGORLAT.

Korboncztan.

A vizsgálat gyakorlati és elméleti részből áll.

A) Gyakorlati vizsgálat.

Korboncztani gyakorlati ismereteinek tanúsítása céljából a jelölt hullát, vagy hulla-részt bonczol, bemutattván a bonczolási technikában való járatosságát; így pl. megnyitja a koponyaüreget, mellkast, vagy hasüreget; kiveszi a nyaki vagy medencei szerveket, vizsgálja az orr-, szem-, vagy dobüreget, gerinczcsatornát; bonczolja az egyes szerveket olyan eljárásokkal, melyek a korboncztani elváltozások felismerésére alkalmasak. A talált elváltozást előszóval leírja és jegyzőkönyvbe diktálja. Esetleg valamely friss, vagy conservált korboncztani készítményt vizsgál.

A kórszövettanból való ismereteit a jelölt vagy friss anyagon, vagy kész górcsői praeparatumon mutatja be s ez alkalommal a szöveti, esetleg bacterologiai leletet előszóval leírja s a talált elváltozásokat meghatározza.

A vizsgálati górcsói készítmények jegyzéke a következők:

1. Réteges érrög szervüléssel.
2. Himlő-hólyag bőrbén.
3. Vérhiányos infarctus vesében.
4. Vérzéses infarctus tüdőben.
5. Diphtheriás hártya.
6. Bőr decubitus.
7. Zavaros duzzadás vesében.
8. Zsír máj.
9. Colloidos elfajulás pajzsmirigyben.
10. Hyalinos kötőszövet venathrombusban.
11. Zsíros elfajulás vesében (osmiummal).
12. Amyloidos elfajulás vesében.
13. Naevus pigmentosus.
14. Pigmentatio vérzés után agyban.
15. Icterus májban.
16. Tüdő emphysema (orcein festés).
17. Húgsavas infarctus vesében.
18. Psammoma plexus chorioideusban.
19. Granulatiós szövet.
20. Bőrdzű seb.
21. Gyógyuló csonttörés.
22. Fibromyoma.
23. Elephantiasis.
24. Glioma cerebri.
25. Parotis daganat.
26. Angioma cavernosum májban.
27. Gömbsejtű sarcoma.
28. Orsósejtű sarcoma.
29. Óriássejtű sarcoma.
30. Endothelioma hyalinum.
31. Adenofibroma intracanalic mammae.
32. Elszarusodó ajakrák.
33. Hengerlámsejtű végbélrák.
34. Rostos emlőrák.
35. Velős rák a méhben.
36. Dermoidos cysta fala.
37. Cystoma papillare adenom. ovarii.
38. Tracheitis crouposa.
39. Pericarditis subacuta fibrin. product.
40. Áttéti tályog tüdőben.
41. Genyes pyelonephritis.
42. Kezdődő dysenteria vastagbélb.
43. Idült szövetközi májgyulladás.
44. Condyloma acuminatum.
45. Tuberculosis miliaris tüdőben.
46. Tuberculosis miliaris májban.
47. Gümős bélfelekély.
48. Máj gümma.
49. Malariás lép.
50. Heveny nyirokmirigy gyulladás typhus bacillusokkal.
51. Gümős nyirokmirigy gyulladás.
52. Leukaemiás vér (Ehrlich f. triaciddal).
53. Endarteriitis obliterans.
54. Fekélyes szívbeltálya gyulladás.
55. Sajtós tüdőgyulladás gümösbacillusokkal.
56. Hurutos tüdőgyulladás.
57. Rostonyás tüdőgyulladás.
58. Áttéti májrák.
59. Pangásos májsorvadás.
60. Angol kóros bordacpiphysis.
61. Gümőkóros csontszuvasodás.
62. Idült szövetközi vesegyulladás.
63. Hátgerincz sorvadás.
64. Idült gerinczvelő gyulladás.
65. Endometritis vetélés után.
66. Erosio a méh hüvelyi részén.
67. Endometritis glandularis hyperplast.
68. Geny streptococcusokkal.

69. Geny gonococcusokkal.	73.* Diphtheria bacillusok torokból.
70. Mellhártya izzadmány pneumococcusokkal.	74. Kolera commabacillusai.
71. Vese anthrax bacillusokkal.	75. Sugárgomba genyben.
72. Caverna tartalom gümöbaccillusokkal.	76. Echinococcus scolexek.
	77. Trichinás izom.
	78. Vér malaria plasmodiumokkal.

B) Elméleti vizsgálat.

I. Általános kórboncztan.

A kórboncztan tárgya. A bonczolások és ezekkel kapcsolatos górcsővi vizsgálatok jelentősége a betegségek természetének, keletkezésének és okának megismerésében. Betegségek jellemzetes kórboncztani változások nélkül.

A bekövetkezett halál külső jelei. Agonia alatt és a halál után beálló elváltozások.

Vérkeringési zavarok: vérbőség, vértelenség. Érrög. Érdugasz. Vérzés. Vizenyösség. Vértelen és vérzéses infactus.

A szövetek elhalásának jelei. Alvadásos és lágyulós elhalás, üszkösödés, összeaszás.

Sorvadás és fejlődésben való elmaradás.

A szövetek elfajulásai és beszüremkedései. Zavaros duzzadás, zsíros elfajulás. Glykogénes, hyalinos, amyloidos elfajulás. Sókiválás. Festékrög képződés.

Túltengés és újraképződés. Sejt oszlások kóros szövetekben. Elephantiasis. Akromegalia.

Az izzadmány képződése gyuladásnál; savós, fibrines, genyes és eves izzadmány. Elhalás és fekély képződés gyuladás következtében. Szövetképző gyuladások. Seb gyógyulás. Idült gyuladás.

Fertőző sarjadzások daganatok. Gümő. Syphiloma.

A gümőkór és syphilis okozta egyéb kórboncztnai változások.

A daganat fogalma. Jó és rosszindulatú daganat. Áttéti daganatok képződése. Kötőszöveti daganatok, fibroma, myxoma, lipoma, osteoma, chondroma, angioma, sarkoma, endothelioma. Glioma. Myoma. Neuroma. Hám eredetű daganatok: adenoma, cystoma, rák. Vegyes daganatok. Dermoidos tömlők. Teratomák.

A torzszülöttség nevezetesebb alakjai: Spina bifida, anencephalia. Cyclops. Agysérv. Az arc-, nyak-, mellkas-, has-, végtagok- és külső nemi részek hiányos kifejlődése. Acardiacus. Kettős torzszülöttek.

A fontosabb állati élősködők, különösen a taeniák, echinococcus, ascaris lumbricoides, dochmius, dode-nalis, trichina spiralis, plasmodium malariae.

Betegség okozó bakteriumok, különös tekintettel az általuk előidézett kórboncztnai elváltozásokra. Az anthrax, typhus, lepra, tuberculosis, pestis, influenza, malleus, diphtheria, tetanus, rhinoscleroma bacillusai. Genyesztő bakteriumok, pyaemia, septikaemia. Pneumococcus. Betegség okozó spirillumok. Sugárgomba.

Betegség okozó penészgombák és sarjadzó gombák. Mérgezések által okozott kórboncztnai elváltozások. Kórboncztnai elváltozások újszülötteken.

II. Részletes kórboncztnan.

A vészes vérszegénység és fehérvérűség kórboncztna. A szívfejlődés hibái. Heveny és idült szívbillentyű gyuladások. Szívizomgyuladás. Szívburok gyuladás. Szívtúltengés és tágulás. Szívizom elfajulások. Az ütőerek kérgesedése, syphilises gyuladása. Ütőér

tágulat. A vénák érrög képződése, genyes gyuladása, tágulata.

Nyirok mirigyek gyuladása, gümőkórja, túltengéses állapotai. Lymphosarcoma és más nyirokmirigy daganatok.

Lép heveny és idült gyuladása. Amyloidos elfajulás. Gümőkór; váltóláz; lép nagyobbodás vérbetegségeknel.

Csontsorvadás. Csontlágulás. Csonttörés. Genyes csontgyuladás, csontelhalás. Csontok és ízületek gümőkórja. Csont syphilis. Angolkór. Csontdaganatok. Heveny és idült ízület gyuladások. A csontvelőnek, mint vérképző szervnek kórbonczana.

Agyvelő fejlődés hibái. Agyvelő lágyulás. Agyvérzés. Agyvelő gyuladás, tályog. Agyvelő és burkainak gümőkórja, syphilise. Agydaganatok. A lágy- és keményburkok gyúladása. A gerinczvelő másodlagos elfajulása. Rendszeres elfajulások. Gerinczvelő gyuladás. Idegek fontosabb elváltozásai.

Izomsorvadás. Izom gyuladás. Inak fontosabb elváltozásai.

A bőr kórboncztanilag fontosabb gyuladásai, gümőkóros, syphilises megbetegedései, daganatai.

A száj gyuladásai, daganatai. Fogak és fogmeder nyújtványok betegségei. A garat, különösen a mandolák gyuladásai. A száj és garat syphilise. Bárzsing szükület, diverticulum és rák. A gyomor hurutos és maró mérgek által okozott gyuladása; kerek fekély, gyomor-rák. Belek fejlődési hibái. Bélhurut. Dysenteria és typhus okozta bélelváltozások. Bélgümőkór és syphilis. Beldaganatok. Sérvek, bélcsavarodás, bélbetüremkedés.

Pangásos máj. Zsírmáj. Heveny sárga májsorvadás. Genyes májgyulladás. Szemcsés májzsugorodás és az idült májgyulladás egyéb alakjai. Máj syphilis. Máj daganatok. Epekövek és következményeik. Epeútak, epehólyag betegségei.

Hasnyálmirigy zsírelhalása, sorvadása, rákja. Hasbártya gyulladásai, gümőkórja, daganatai.

Orr, gége, légcső és hörgők gyulladásai, gümőkórja, syphilise, daganatai. Hörgtágulat. Tüdő infarctus. Tüdőtágulat, légtelenség. Rostonyás, hurutos, genyes tüdőgyulladás. Tüdő üszök. Tüdögümőkór és syphilis. Tüdődaganatok. Porbelégzés okozta tüdőelváltozások. Mellhártya gyulladás. Pajzsmirigy túltengés és daganat. Thymus. Mediastinum.

Vesék fejlődési hibái. Heveny és idült vesegyulladás. Glomerulonephritis. Genyes vesegyulladás. Pyelonephritis. Vesedaganatok. Húgyhólyag gyulladás, daganatok. Kövek. Mellékvese, ureter és húgycső fontosabb betegségei.

Nemi szervek fejlődési hibái. Petefészek gyulladásai és daganatai. Petevezetők gyulladása, gümőkórja. Méhgyulladás, para- és perimetritis. Méh rostos, sarcomás és rákos daganata. Méh helyzetváltozásai. A méh kóros elváltozásai, terhesség, szülés és gyermekágy alatt. Méhén kívüli terhesség. A hüvely és külső nemi szervek fontosabb kórboncztoni elváltozásai.

Here- és mellékhere gyulladás, gümőkór, daganatok. Prostata túltengés, gyulladás, gümőkór, rák. Penis fontosabb kórboncztoni elváltozásai.

Dobüreg gyulladás. Szemdaganatok.

Kérdések az ált. kór- és gyógytanból.

1. Az egész szív működésének akadályoztatása (dyastole, systole akadályoztatása. Physikai betegítő okok).

2. A szívműködés változásai rithmus, erő és forma tekintetében. A védő oltásról általában.

3. Szívszájadék szűkületek, billentyű insufficienciák pathophysiológiája. Chemiai betegítő okok.

4. A pulsus változásai, kóros pulsus alakjai. Serotherapiea.

5. Anaemia és hyperaemia (helyi anaemia és hyperaemia), Belső betegítő okok (fogékatlanság, fokozott és csökkent fogékonyság, világra hozott és szerzett immunitás).

6. Thrombosis és embolia. Organotherapiea.

7. Vérzés. Oligaemia, polyaemia. A bakteriumok általános jellemzése és hatásuk értelmezése.

8. A vérplasma változásai. Fizikai orvosló módszerek.

9. A véresejtek (vörös és fehér) kórtana. A bakteriumok vizsgálata nagyítóval (festetlen és festett állapotban).

10. A nyirokáramlás kórtana. A bakteriumok vizsgálata tenyésztéssel (szélesztési módok).

11. A gyuladásról. A bakteriumok fertőző erejének változása (gyengülés, fokozódás).

12. A lázról. A cholera mikrobájának morphológiája, biológiája és kórtani hatása.

13. Érzésbeli (hyperaesthesia, anaesthesia) és mozgási zavarok (hypercynesis, acynesis). A tuberculo-sis bacillus morphológiája, biológiája és kórtani hatása.

14. Az agyműködés hibái. (Physikus állapot, eszmélet, emlékezés és beszéd hibái. (A lépfene bacillus morphológiája, biológiája és kórtani hatása.

15. A nyúltvelő, gerinczvelő működésbeli hibái. A typhus bacillus morphológiája, biológiája és kórtani hatása.

16. A táplálék bevételek hibái. Emésztőnedvek elválasztásának hibái. A dysphtheria bacillus morphológiája, biológiája és kórtani hatása.

17. A felszívódás hibái. Az ürítés hibái (hányás, székrekedés, hasmenés). A malleus bacillus morphológiája, biológiája és kórtani hatása.

18. A lélegzés hibái. Ártalmas anyagok belehelelése. A gonococcus morphológiája, biológiája és kórtani hatása.

19. Az érzékszervek működésbeli hibái. A pneumococcus és pneumobacillus morphológiája, biológiája és kórtani hatása.

20. A nemzőszergek működésbeli hibái. A genyedésről és okairól.

21. A bőrműködés hibái. Dietetikus orvoslás.

22. A veseműködés hibái. Belsőféreg. Haemoprodiomok.

Gyógyszertan.

1. Bevonó szerek (Salep, Althea, Gummi Arabicum). Chloroformium. Ammoniak.

2. Fűszerek. Szagos anyagok (Crocus, Mentha, Valeriana, Moschus, Asa Foetida) Alcohol. Emetin csoport.

3. Keserű anyagok (Gentiana, Columba, Absinthium, Condurango) Paraldehydum, Cucarinum.

4. Diuretica (Balsamum Copaivae, Juniperus, Oleum, Santali) Formaldehydum solutum. Muscarinum.
5. Kenőcsök, tapaszok, általában Kataplasmák, Urethanum, Strichnynum.
6. Bőrizgatók (Mustár, Terpentij olaj) Sulfonal. Kéksav.
7. Hólyaghúzók (Cantharis, Euphorbium) Amylnitrit. Coffeinum csoport.
8. Styrax, Perui balzsam, Morphin csoport.
9. Hashajtók (Ricinus, Jalappa) Aether. Veratrinum.
10. Hashajtók. Cathartin csoport. (Senna, Aloe, Rheum, Cascara-Sagrada) Atropin csoport.
11. Anthelmintica. (Filix Mas, Punica, Granatum, Cinna) Jodoformium. Apomorphinum.
12. Összehúzó szerek. (Gallae, Acidum tannicum. Ratanha) Coniin, Lobelin, Szénéleg.
13. Könnyen felszívódó húgyhajtó sók (Kalium nitricum, Kalium aceticum) Cocainum. Ezüst. Zink.
14. Nehezen felszívódó hashajtó sók (Glaubersó, Keserűs) Chininum.
15. Szénsavas ásványvizek* Digitalin és digitoxin csoport.
16. Konyhasós ásványvizek* Carbol csoport.
17. Alkalikus ásványvizek* Salicylsav csoport.
18. Keserűsós ásványvizek* Antipyrin csoport.
19. Meszes ásványvizek* Pilocarpinum és Nicotinum csoport.
20. Kénes ásványvizek* Higany. Physostigminum.
21. Vasas és arsenes ásványvizek* Oleum. Jecoris. Aselli. Aconitum.

* Különös tekintettel a hazai ásványvíz-forrásokra.

22. Jódsók, Sabina. Agaricin.
23. Bromsók. Maró szervesen savak.
24. Lithium vegyületek. Sphacelotoxin. Phosphor.
25. Magnesium vegyületek. Ecetsav. Sóska-sav. Picrotoxin.
26. Maró alkáli összeköttetések (Káli és natronlúg. Kalium carbonicum. Camphor. Thymolum.
27. Kénalkaliák. Chlorgáz. Cannabinin csoport.
28. Arsen. Sapotoxin csoport. Bismuthum.
29. Aluminium. Strophantin. Bakterium mérgek.
30. Vas Hydrastin. Kalium stibio-tartaricum.
31. Plumbum. Chloralhydrat. Eucalyptus.
32. Réz. Pix liquida. Scilla. Ichthyolum.

Közegészségtan.

1. Az egészség megőrzésének jelentősége gyakorlati és etikai szempontból. A közegészségtan és az egészségügyi közigazgatás története és fejlődése az ó-korban és a keresztény vallás megállapításától az új korig nagy vonásokban.

2. Az egészségügyi közigazgatás ma a nyugat-európai országokban. Nemzetközi megállapodások. Az egészségügyi közigazgatás fejlődése hazánkban az ország megállapításától 1876-ig.

3. Az 1876. XIV. t.-cz. és a vele kapcsolatos törvények és rendeletek fontosabbjai.

4. A levegő összetétele. Normális alkotó részeinek kimutatása és hatása. Szennyezésének és fertőzésének okai. Ezek kimutatása és jelentősége. Fizikai tulajdonságai. Ezek mérése, hatása. Az időjárás, időjós-lás, a klíma. Acclimatizálódás.

5. A talaj befolyása az egészségre és az erre vonatkozó történeti adatok nagy vonásokban. Talajféleségek. Ezek fizikai, kémiai és bacterologiai sajátosságai és vizsgálatuk módjai. Megtisztulás.

6. Talajbetegségek és ezek bírálata. Pettenkofer elméletének keletkezése és fejlődése és a mai fel fogás. A talajvíz keletkezése. A talaj befolyása a rajta átszivárgó vízre. Szennyezés, fertőzés. Temetkezés. Temetők.

7. A hygiene követeléseai az ivó és használati vízzel szemben: fizikai, kémiai, microscopiai és bacteriologiai szempontból. Az ivó és használati víz mennyisége. Adatok külföldi és hazai városokból. A víz kimérése, vízórák.

8. A fizikai, chemiai, microscopiai és bacterologiai vízvizsgálat módjai. A helyszíni szemle fontossága, ennek alapelvei.

9. A vízjavítás szükségességeinek esetei. A gyakorolt módok, ezek magyarázása és bírálata. Folyóvizek megtisztulása.

10. Városok vízzel való ellátása, csapadék-, tó-, folyó-, forrásvízzel, felületes mély artézi kútak vízzel. Géperővel táplált és gravitációs vízvezetékek hazai és külföldi példákkal magyarázva. A csőhálózat, a reservoirek, a közkútak és a csapok hygiene szempontjából. Hazai fürdők és ásványvizek hygieneje.

11. A ruházatra használt anyagok; ezek vizsgálata és bírálata. Védő képességük, használhatóságuk, különös tekintettel az időjárás, a klima és foglalkozásra. A divat és az egészség szempontjai. Az ágynemű. A test tisztántartása és az erre szolgáló intézmények, tekintettel a családra, iskolára, iparra.

12. A lakás befolyása a közegészségre; az úgynevezett lakásbetegségek. A telek fekvése és talaja. A talaj víz és a talajnedvesség fontossága; az ellene való védekezés módjai.

13. Építő anyagok. Építkezési módok, ezek vizsgálata és bírálata. Hatósági szabályok. A lakóhelyiségek méretei. A falak a padló-, a mennyezet-, a lépcsők; padlás és pinczesobák; mellékhelyiségek. Középületek és munkáslakások.

14. A lakás természetes világossága, ablakszerkezetek. Mesterséges világítás eszközei és anyagai. Ezek előállítása, vizsgálása, bírálata.

15. A lakás megvédése hideg és meleg ellen. Fűtő anyagok és ezek értéke. A melegvesztés kiszámítása. A meleg pótlás eszközei, módjai és ezek bírálata.

16. A lakás szellőztetésének szükséges volta, mértéke, ennek kiszámítása vizsgálása, ellenőrzése. Természetes és mesterséges ventiláció. Utóbbinak eszközei és módjai.

17. Házi hulladékok, szennyes vizek, emberi és állati (hulladékok) ürülékek mennyisége, gazdasági értéke, egészségügyi jelentősége. A házi szemet eltávolítása és végső elhelyezése. Árnyékszék rendszerek. Csatornarendszerek. A csatornavíz tisztításának módjai, végső elhelyezése.

18. Az élelmi szerek, italok és élvezeti cikkek legfontosabb alkotórészei, különös tekintettel az ésszerű táplálkozásra. Rendes alkotórészeik kimutatása, hamisítások felismerésére szolgáló eljárások. Piacvizsgálat, egészségügyi bírálat, mindenkor különös tekintettel a törvényes rendelkezésekre.

19. Iskola egészségtan. Specialis követelmények

a telek, az épület, a világítás, a szellőzés, a fűtés dolgában. Játsszóterek, szünidei gyermektelepek. Túlterhelés. Iskolabetegségek.

20. Kórházak egészségtana. Különös kivánalmak, a telek, épület, világítás, szellőzés, fűtés dolgában. Élelmezés. Speciális szanatóriumok.

21. Börtönök egészségtana. Építkezési módok, élelmezés, börtön-betegségek.

22. Iparhygiene. Különös kivánalmak az épület, világítás, fűtés és szellőztetés dolgában. Gázok, por, mérgek; balesetek a hazánkban elterjedtebb iparágakban. Házi és gyári ipar. Munkaidő nem és kör szerint. Törvényes intézkedések.

23. Betegségokozó microorganismusok általános tulajdonságai, kimutatásuk módjai és eszközei. Anyagcsere-termékeik, hatásuk, az emberi és állati szervezetre. Dispositio és immunitás, fertőzés és gyógyulás.

24. A fertőzést közvetítő tényezők és ezek szerepe a járványoknál. A fertőző betegségek elhárítására szolgáló egyéni és főleg hatósági intézkedések. A fertőtlenítés alapelvei, a kivitel módjai és eszközei.

25. A cholera asiatica. Endemiás helyek. Az eddig észlelt pandemiák és a magyarországi epidemiák története főbb vonásokban. A korai felismerés módja, a specificus microorganismus sajátságai. Nemzetközi és hazai védekezést előíró törv. intézkedések.

26. A typhus abdominalis története, különös tekintettel hazánkra. Okozójának sajátságai, a fertőzés módjai. Védekezés. Thyphus exanthematicus. Történet, fertőzési és terjedési mód. Védekezés. Febris recurrens. Története, okozója, védekezés.

27. Variola. Története. A variolatio és vaccinatio

feltalálása, elterjedése, haszna. A vaccina készítése és féleségei. Scarlatina és Morbilli története, elterjedése. Védekezés.

28. Difteria, története, okozója, a fertőzés módjai. Védekezés ellene azelőtt és ma. Difteria-toxin és anti-toxin készítése. Influenza története, okozója. Védekezés.

29. Tuberculózis. Története; betegedés és halálozás. Okozója. Tuberculin. R. tuberculin és serum készítése és haszna. Állati tuberculózis. Malária. Története. Okozója. Terjedésének régi és mai magyarázata. Védekezés.

30. Pestis. Története, különös tekintettel hazánkra. A legutolsó pestis története. Okozója. Védőoltás és serum. Védekezés. Sárgaláz.

31. Syphilis blenorrhoea, trachoma története hazánkban. Védekezés. Hatósági intézkedések.

32. Lyssa, malleus, tetanus, anthrax, actniomyco-sis, sertésorbáncz, sertésvész stb. terjedése, okozói. Védekezés.

Törvényszéki orvostan.

A jelölt a tárgy tulajdonképeni orvosi részén kívül kérdést kap azokból a jogi ismeretekből is, melyek a törvényszéki orvostan körét érintik; nevezetesen, ismernie kell főbb vonásaiban az új büntető eljárást, főként ennek a szakértőkre vonatkozó intézkedéseit, a hullavizsgálati utasítást, a közegészségügyi törvényeknek a halottak körüli eljárásra vonatkozó rendelkezéseit, a polgári és büntetőtörvénykönyvek azon szakaszait, a melyekkel kapcsolatosan orvosi bizo-

nyitás igénybe vétetik, továbbá a törvényszéki orvosi képesítés és az igazságügyi orvosi tanács szervezetének lényegét. 1896. évi XXXIII. t.-cz. 13., 88., 97/4 és 5 bekezd., 121., 122., 125., 126., 205., 208., 221., 225., 226., 227., 228., 229., 230., 231., 232., 233., 234., 235., 236., 237., 238., 240., 241., 242., 243., 244., 245., 246., 301/4 bek., 303., 307., 308., 309., 313., 502., 503., 507., 508. §-sai; 1887. december hó 24-én 78.889. sz. a. kelt körrendelet, a hullavizsgálati utasításból, az általános intézkedéseken kívül a jegyzőkönyv és vélemény szerkesztésére, nemkülönben a mérgezések esetén követendő eljárásra vonatkozó intézkedések. Az 1876. évi XIV. t.-cz. VI. fej., 1876. évi 31025. belügymin. körrendelet. 1894. évi XXXI. t.-cz. 6., 14., 36., 123., 127. §-sai; 1878. évi V. t.-cz. III., IV., VII., XIV., XVIII., XIX., XX., XXI., XXIV., XXXIII. fej., 1880. aug. 9. 2106. és 1899. évi 5800-ig, m. r. 2. §-a; végül 1894. évi 16379-i ü. m. r. 1890. évi XI. t.-cz.

A szorosabb értelemben vett orvosi rész kérdései: nemi tehetetlenség férfi- és nőnél, csiraság (hermaphroditismus); közösülés jelei; erőszakos nemi közösülés, annak bizonyítékai és következményei; öntudatlan állapot, védelemre tehetetlenség, akarat nyilvánításra képtelenség; fajtalanság és annak bizonyítékai. A nemi ösztön kóros nyilvánulásai; terhesség és szülés és a velük kapcsolatos kérdések; színlelt és titkolt terhesség és szülés; öntudatlan terhesség és szülés; terhesség iránti csalódás; a terhesség tartama szempontjából superfeocundatio és superfoetatio; terhesség rendellenességeinek jelentősége; magzatelhajtás bizonyítása; gyermekölés; érettség és éretlenség; életké-

pesség; újszülöttség; elveszületés; élettartam; magzatútak változása; csontosodás különböző korban; halál, szülés előtt; halál, szülés közben; halál szülés után; újszülöttek természetes halála.

Halál, halál jelei; természetes halál; hirtelen halál; erőszakos halál; talált holttestek; haldoklók vallomása; öntudatzavar sértések folytán; emlékezet megzavarása sértés és mérgezésnél; cselekvő képesség sértések után; halálos sértések; halál okok; életfontosságú szervek roncsolása; agy-, tüdő-, szívhűdés; elvérzés; shok; fuladás; lobok; fertőzés, septicämia, pyämia, tetanus, kimerülés, zsír és levegő, embolia. A fuladási halál fajai: megfulás, akasztás, megfojtás; zsinelgés; vízbefulás; fuladási halál természetes okokból; gyanús fuladási halál felnőttek és gyermekek, illetve csecsemőknél; éhezés, kinzás; életben és halál után keletkezett sértések; sérülések időssége; concurráló halál okok; a halál prioritása; öngyilkosság; gyilkosság, öngyilkosság és véletlen elkülönítése különböző halál nemeknél; helyszíni szemle; a halott helyzete; idegen tárgyak a halott kezében; a ruházat vizsgálata; vérnyomok a helyszínén; lábnyomok és egyéb nyomok; a nyomok fölvétele; a halál ideje; agoniás és halál utáni elváltozások; párolgás; kihülés; rothadás, különböző közegekben; maceratio; kiszáradás; merevség; süllyedés; adipocera; sirok florája és faunája; sérülésekkel összetéveszthető hullatünetek; sértő eszköz meghatározása; vérfoltok vizsgálata; ember és állati vér; agyállomány; bélsár, ondó, magzatmáz, magzatszurok; hajszálak, azok változása halál után; hajszálak változása mech. és hő hatás folytán; több halálos sértés a holttesten; sértések sorrendje; a holttest eltüntetése;

feldarabolás, elégetés ; testi sértések ; elmezavar, betegség, sérülés, testi sértések folytán ; munkaképesség ; testi sértések maradandó következményei ; nevezetesebb tagok, érzékek, beszélő, halló, látó, vagy nemző tehetség elvesztése, azok használhatatlanná válása, nyomorékság, elmezavar, hosszú ideig tartó betegség ; feltűnő eltorzítás, rendes foglalkozás végzésre képtelenné válás ; testi sértés terhes nőn ; életveszélyes sértések ; testi sértések fajtái ; rázódás, zúzódás ; metszett sebek ; szúrt sebek, lőtt sebek, különböző löfegyverek hatása ; a fegyver minőségének, a lövés irányának és távolságának meghatározása ; a golyón levő változások keletkezése ; harapott sebek ; szakított sebek ; égés ; égés élön és holttesten ; robbanás, villám, villamosság ; halál hőfelhalmozódás folytán ; kihűlés, fagyás ; maró folyadékok hatása a bőrön, nyákhártyákon és a ruházaton ; csonttörések, ficzámok és azok mechanismusa ; betegségek, sértések folytán ; psychosis és neurosis traumat, tuberculosis és daganatok, szívbántalmak, diabetes stb. különböző testrészek sértései ; fej ; nyak ; mellkas ; has ; ivar és nemző részek ; végtagok ; gerincoszlop ; személyazonosság élő egyénnél és holttestnél ; Bertillon-féle rendszer ; dactyloscopia ; nem meghatározása ; életkor ; testalkat ; tápláltság ; foglalkozás meghatározása ; hajszálak és fogak ; a személyazonosság szempontjából ; ruházat ; különös ismertető jelek, tetoválás ; hegek, anyajegyek, stb. csontok és holttestrészek vizsgálata ; mérgezés, mérég fogalma ; mérgezési eset körülményének felvétele ; mérgezés bizonyítása ; mérgek a holttestben mérgezés nélkül ; arsén ; phosphor ; clorsavas kali ; CO ; chlorophorm és aether ; alcohol ; cyan ; savak ; lúgok ; oxalsav ; carbolsav ;

sublimat; alcaloid; ptomain; morphin; atropin; strychnin; kőrisbogár; a mérgek hatását befolyásoló tényezők; színlelés; műhibák.

III. SZIGORLAT.

Műtéttani rész.

Kérdések

a különös sebészi kór- és gyógytanból és sebészi műtéttanból.

Törések:

1. Koponyatörés.
2. Felső és alsó álltörés.
3. Nyakcsigolya törés.
4. Gerincz " "
5. Lapocz csont " "
6. Kulcs " "
7. Szegy " "
8. Borda " "
9. Felkar törés a boncz és sebészi nyakon.
10. Alkar törés.
11. Kéz középcsont és újj percz törés.
12. Medencze csont törés.
13. Czombnyak " "
14. Czomcsont " "
15. Térdkalács " "
16. Lábszár " "
17. Lábközép és lábújj törés.

Ficzamok:

1. Nyakcsigolya ficzam.
2. Áltkapocs " "
3. Váll " "
4. Könyök " "

5. Kézújj ficzam.
6. Czomb " "
7. Térd " "
8. Láb és lábújj ficzam.

Ütér lekötés:

1. Közös fejütér lekötése.
2. Kulcsalji " "
3. Hónalji " "
4. Karütér " "
5. Külső csipő fejütér lekötése.
6. Czomb " "
7. Térdalji " "
8. Mellső sip " "
9. Hátsó sip " "

Különös szabályos műtétek:

1. Nyúlajk műtét és varrat.
2. Gége és légső metszés.
3. Idegen testek eltávolítása.
4. Különböző inmetszések.
5. Paracentesis.
6. Catheterismus.
7. Kizárt sérvek.
8. Húgyhólyag szúrscapolás.

9. Húgyhólyag metszés és kőmorzsolás.
10. Ajakképlés.
11. Foghúzás.
12. Tonsillotomia.
13. Belloque csővezetés és az Eustach cső catheterism.

Csonkolás :

1. Csonkolás a csontok folytonosságában.
2. Csonkolás a vállizületben.
3. " a könyökizületben.
4. " a térdizületben.
5. " a czümbizületben.

Csonkítás :

1. Csonkítás a felkaron.
2. " az alkaron.
3. " a czombon.
4. " az alszáron.

Kiizelés :

1. Kiizelés a vállban.
2. " a könyökben.
3. " a kéztőben és újjperczekben.
4. Kiizelés a czümbizületben.
5. " a térdben.
6. " a lábtőben.
7. " a lábközép és újjperczekben.

Műtő szemészet.

A jelölt thesist húz, elmondja a kihúzott műtét indicatióit, contraindicatióit, kivitelét, az utókezelést stb. A műtétet azután vagy állati szemén (phantomon), vagy hulla szemén, illetőleg hullafejen mutatja be.

Ha hullafej nincsen és a jelölt oly thesist húzott, mely csak ezen végezhető (szemhéj műtét, plasztika stb.), a vizsgáló bizottság a jelölttel állati szemén más műtétet csináltathat, de csak akkor, ha a kihúzott műtét indicatióit kiviteli módját stb. már előadta.

Thesisek:

1. Hályog extractió Jaeger szerint.
- + 2. " " Beer "
- + 3. " " Graefe "
- + 4. Discissio et dislaceratio catarractae. *De capsula*
- + 5. Iridectomia. *Jaeger 2 műtét*

6. Punctio et paracentesis corneae, Saemisch-féle ceratotomia, sclerotomia, scleralis és retinalis punctio.

7. Idegen testek eltávolítása a kötő- és szaruhártyából, a mellső csarnokból, irisből és a szem belsejéből. Idegen testek és daganatok eltávolítása az orbitából.

(8. Enucleatio és evisceratio bulbi exenteratio orbitae és az enucleatiót helyettesítő műtétek (neurotomia és neurectomia optico ciliaris).

9. Staphyloma corneae műtétek.

10. Pterygium műtétek.

11. Symblepharon, ankyloblepharon műtétek.

12. Entropium műtétek.

13. Ectropium műtétek.

14. Trichiasis műtétek.

15. Canthoplastika, Tarsoraphia, Blepharoplastikák.

16. Az átmeneti redő kivágása, a trachomás csomók mechanikai kezelése és galvanokauticás kezelése; a pannus trachomatosus sebészi és galvanokauticus kezelése (peritomia, periectomia).

17. Tenotomia, az izom elővarrása.

18. A könnyelvezető utak sondálása, a könnyömlő elroncsolása és kiirtása.

19. Cornealis hegek festése, trepanálása, transplantatio.

Szülészeti műtéttani kérdések.

- I. *Fejrefordítás* : feltételei, javallatai és kiviteli módja.
- II. *Lábrafordítás* : feltételei, javallatai és kiviteli módja.
- III. *Magzat kihúzása kézzel* : feltételei, javallatai és kiviteli módja.

- IV. *A szülőfogó alkalmazása*: feltételei, javallatai és kiviteli módja, rendesen forgott koponyánál. (Typ. műtét.)
- V. *A szülőfogó alkalmazása*: feltételei, javallatai és kiviteli módja, a koponya rendellenes forgásainál.
- VI. *A szülőfogó alkalmazása*: feltételei, javallatai és kiviteli módja, a fej rendellenes tartásainál.
- VII. *Lefejezés (decapitatio)*: feltételei, javallatai és kiviteli módja.
- VIII. *Magzat darabolás (embryotomia)*: feltételei, javallatai és kiviteli módja.
- IX. *A fej kisebbitése (craniotomia)*: feltételei, javallatai és kiviteli módja.
- X. *Művi kora szülés*: feltételei, javallatai és kiviteli módja.
- XI. *A császármetszés. (sectio caesarea)*: feltételei, javallatai és kiviteli módja.
- XII. *A placenta művi eltávolítása*: feltételei, javallatai és kiviteli módja.
- XIII. *Vérzések kezelése* a szülés befejezte (III. időszak) után.
- XIV. *Gátsérülések kezelése.*
- XV. *A magzat tetszhalálának (aephixia) kezelése.*

